

Někteří členové pravovarečného měšťanstva navrhli u okresního soudu, by pro společnost pravovarečného měšťanstva byl ustanoven opatrovník. Soud vyzval jednotlivé majitele pravovarečných domů, by v určité lhůtě u soudu oznámili, zda souhlasí s návrhem, čili nic, a dodal, že neodpoví-li v určené lhůtě, bude se míti za to, že s návrhem souhlasí. Rekursu jednoho z těchto majitelů, jímž napadl onen dodatek, rekursní soud nevyhověl. **Důvody:** Napadený dodatek odpovídá zákonu. Dle § 2 nesp. říz. má soudce v záležitostech nesporných přibrati k řízení všechny účastníky. Jakým způsobem se to státi má, jest věcí soudce. Účastníci mohou býti vyslechnuti, avšak soudci není zákonem bráněno, by je nevyzval k projevu mínění s tím, že, neprojeví-li se v určité době, bude se míti za to, že s předmětem jednání souhlasí. Účastníka nelze nutiti, by se dostavil osobně za účelem projevu. Jest proto dodatek, jak ho učinil první soud, přípustným (srv. § 58 ex. ř., Materialie Sv. I. str. 488, Ott: Rechtsfürsorgeverfahren str. 156, Sander: Verfahren a S. str. 50). Zásada tato platí ovšem, pokud jde o disposiční projevy stran a nebylo by jí lze užití, kdyby byla přítomnost nutnou za účelem důkazu. Tu musel by soudce trvati na osobním dostavení se stran. V případě tomto nejde však o nějaké vysvětlení, pročť usnesení prvního soudu jest správné.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Náhled rekurentů, že by sankce, kterou první soud připojil k vyzvání účastníků, aby se vyjádřili o návrhu na ustanovení opatrovníka pro pravovarečné měšťanstvo, musila býti v zákoně výslovně připuštěna a odůvodněna, nelze sdíleti. Stačí, když zákonu neodporuje, jak tomu také jest, jeví-li se k dosažení účelu výsledku (když jej první soud již uznal nutným) a k objasnění věci býti vhodnou (§ 2 čís. 5 nesp. pat.). Účastníkům se tím újma neděje, požadavek na ně kladený, aby stručně třeba jedním slovem souhlas svůj neb nesouhlas projevili, jest tak nepatrný, že i účastníci v cizině bydlící mu vyhověti mohou. Nejistota o tom, komu projev tento má býti učiněn, povstati nemůže, poněvadž ve vyzvání se výslovně praví, že prohlášení má býti učiněno okresnímu soudu v O. Jestliže tedy usnesení v odpor vzaté vyslovuje, že sankce shora zmíněná zákonu neodporuje, není v tom ani zmatečnost ani patrná nezákonnost a nejsou tu tedy podmínky § 16 nesp. říz.

Čís. 753.

Lze exekučně zabavití nárok povinného proti vymáhajícímu věřiteli na složení kauce do rukou strany povinné.

(Rozh. ze dne 9. listopadu 1920, R II 359/20.)

Vymáhající věřitel žádal, by mu byla povolena exekuce zabavením pohledávky příslušející prý povinné straně proti němu z důvodu pachtovní kauce, kterou vymáhající strana dle soudního smíru ze dne 28. května 1920 povinné straně dne 1. října 1920 ve zbytkovém obnose 13.000 K má složit, a by mu bylo zabavené pohledávání přikázáno k zaplacení až do

výše vykonatelné pohledávky bez újmy práv třetími osobami snad dříve nabytých. Soud první stolice exekuci povolil; rekursní soud žádost zamítl. **Důvody:** Návrh vymáhající strany jest nejasný. Nelze určitě seznati, co dle návrhu má být zabaveno (§ 54 odstavec třetí ex. ř.). Mní-li, jak se zdá, vymáhající strana zabavení pohledávky strany povinné proti ní z pachtovní kaue per 13.000 K příslušející, byla by exekuce přípustna jen potud, pokud straně povinné v době vedení exekuce již vznikla v rámci kaue pohledávka náhradní proti straně vymáhající. Strana vymáhající v exekučním návrhu však ani netvrdí, že povinné straně v rámci kaue již nějaká pohledávka vznikla, neuvádí této pohledávky, nýbrž mluví jen o »zabaveném pohledávání povinné straně prý proti straně vymáhající z důvodu pachtovní kaue příslušejícím.«

Nejvyšší soud obnovil usnesení soudu první stolice.

Důvody:

Soud rekursní zamítl návrh na povolení exekuce zabavením a přikázáním pohledávání příslušejícího povinné straně proti straně vymáhající z důvodu pachtovní kaue ve zbytkovém obnosu 13.000 K především z toho důvodu, že návrh jest nejasný, poněvadž nelze z něho určitě seznati, co má být zabaveno (§ 54 odstavec třetí ex. ř.). Této nejasnosti Nejvyšší soud neshledává. Při exekucích pro pohledávku peněžní jest dle § 54 odstavec třetí ex. ř. zřetelně označiti jmění, na které se exekuce vede. Tomuto požadavku však exekuční návrh vyhovuje, uváděje pohledávku, na niž se exekuce vede, dle obnosu, právního důvodu i osoby dlužníka, za nímž pohledávka ta jest. Že dlužníkem tím jest sama strana vymáhající, jest lhostejno; pohledávka ta jest nad to ještě blíže označena poukazem na soudní smír, na základě jehož pohledávka ta povinnému dlužníkovi proti vymáhajícímu věřiteli vznikla. Jako další důvod zamítnutí uvádí napadené usnesení, že, má-li vymáhající strana na zřeteli zabavení pohledávky strany povinné proti ní z pachtovní kaue, pak není po ruce tvrzení vymáhající strany, že straně povinné z pachtovního poměru vůbec nějaká pohledávka vzešla, jež by kaucí onou byla kryta, a že tedy z toho důvodu exekuce není přípustna. Než tento důvod nemůže obstáti. Předmětem exekuce dle exekučního návrhu není nárok, jenž teprve v budoucnosti snad následkem nesplnění pachtovní smlouvy straně povinné proti vymáhajícímu věřiteli vznikne, a jenž by dle smlouvy pachtovní z kaue pachtovní mohl být kryt, nýbrž návrh směřuje k zabavení nároku, jež strana povinná má proti straně vymáhající dle soudního smíru ze dne 28. května 1920 na složení 13.000 K do rukou povinné strany, kteréžto složení se má státi dne 1. října 1920. O zabavení a přikázání tohoto nároku peněžitého čili této pohledávky jde. Jaký účinek na realizaci bude jeviti ta okolnost, že 13.000 K má sloužiti za kauci, o tom není při povolení exekuce uvažovati, to bude věcí případného sporu k vymožení zabavené pohledávky.

Konto — W.

Čís. 754.

Strany mohou vzájemnou úmluvou upravití práva a závazky ze smlouvy komisionářské odchýlně od obchodního zákoníka a od obchodní zvyklosti.

(Rozh. ze dne 9. listopadu 1920, Rv II 197/20.)